

DADES GENERALS DE L'ASSIGNATURA

NOM: Programes d'Animació sociocultural

CODI:

ENSENYAMENT: Educació Social

CURS ACADÈMIC: 2007-2008

TIPUS D'ASSIGNATURA: Obligatòria

IMPARTICIÓ: 2n semestre

GRUP: T1

CRÈDITS TOTALS: 6   CR TEÒRICS : 4   CR.PRÀCTICS :2

LLENGUA : Català

DEPARTAMENT : Teoria i Història de l'educació

PROFESSORAT: David Montejo Cobo

OBJECTIUS D'APRENENTATGE DE L'ASSIGNATURA

1. Comprendre els programes d'animació sociocultural, com a eines per desenvolupar una educació social que contribueixi a la transformació del context i a la millora de la vida de les persones.
2. Conèixer els enfocaments, els conceptes fonamentals, l'objecte i els fins de l'animació sociocultural.
3. Reflexionar sobre la funció i la significació social i educativa de l'animació sociocultural, en especial en tots aquells espais més susceptibles de participació social.
4. Reflexionar sobre la metodologia de l'animació sociocultural tot comprènent una visió holística ampliable a tots els àmbits de l'educació social.
5. Conèixer algunes experiències de programes d'animació sociocultural especialment a Catalunya i valorar l'impacte que han tingut. Reconèixer altres pràctiques d'animació i les potencialitats educatives de les mateixes en el context proper del alumne.
6. Conèixer les funcions del animador/a sociocultural.
7. Conèixer les sortides professionals pròpies de l'animació sociocultural així com la transversalitat de les accions en els diversos àmbits de l'educació social.
8. Fomentar l'intercanvi d'experiències entre els participants així com el coneixement de recursos, espais i projectes existents en el context proper.

BLOCS TEMÀTICS O CONTINGUTS

BLOC 1

BASES TEÒRICO-CONCEPTUALS

Identificació de les bases teòriques de la matèria. L'alumne prendrà contacte amb el vocabulari propi de l'ASC i comprendrà els objectius que orienten la pràctica.

- 1-Definició de l'ASC
- 2- Finalitats i objectius de l'ASC
- 3- Bases culturals, socials i educatives de l'ASC

BLOC 2

BASES HISTÒRIQUES DE L'ANIMACIÓ SOCIOCULTURAL

Es farà un breu recorregut pels principals referents històrics de l'ASC i l'alumne descobrirà les principals influències històriques de les que s'ha nodrit la pràctica actual.

- 1- Orígens de l'animació sociocultural
- 2- Antecedents a Europa i Llatinoamèrica i la seva influència actual.
- 3- La perspectiva històrica a Catalunya fins a l'actualitat.

BLOC 3

PRINCIPIS I FUNCIONS DE L'ASC

Aquest bloc mostrarà la pràctica del animador fent especial èmfasi en elaborar una reflexió sobre la participació social. En aquest sentit es remarcarà la incidència del món de la cultura en la construcció de teixit social, xarxa i comunitat.

- 1-Funcions de l'ASC i introducció a la pràctica del animador
- 2-La dimensió social: participació social, comunitat, desenvolupament comunitari.
- 3-La dimensió cultural: democràcia cultural, democratització de la cultura.

BLOC 4

EL PROJECTE I LA PLANIFICACIÓ DE L'ASC

Es treballarà sobre diverses tècniques de planificació si bé l'alumne s'haurà de centrar en el coneixement de estratègies diagnòstiques i en la planificació de projectes d'animació que contemplin fortament les variables "participació social" i "transformació social".

- 1-Metodologies i tècniques de planificació.
- 2-Estratègies de foment de la participació i l'autogestió en diversos àmbits.
- 3-Diagnòstic comunitari.
- 4-Aplicació d'eines d'ASC en diversos àmbits d'Educació Social

BLOC 5

BONES PRÀCTIQUES EN ASC

- 1- Anàlisi de projectes d'ASC desenvolupats en el marc de Catalunya en els darrers anys

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA

L'assignatura es desenvoluparà en tres tipus d'activitats plantejades des del inici del curs.

- a) L'exposició del tema per part del professor: Els Blocs 1 i 2 seran treballats des de l'exposició del professor deixant espais diaris de debat per tal de poder oferir una síntesi de continguts. Aquestes exposicions seran acompanyades de lectures breus que ajudin als alumnes a integrar els continguts. Una part dels blocs 3 i 4 també es treballaran des de l'exposició.
- b) El treball de grup dels alumnes: La part pràctica dels blocs 3 i 4 es realitzarà des de treballs de grup per part dels alumnes:
  - a. Una recerca de recursos d'ASC sobre diferents centres d'interès.
  - b. Un treball de grup final (Projecte) a presentar obligatòriament a classe en un powerpoint.
- c) Xerrades de diversos professionals i responsables de projectes d'ASC i visites a entitats o organitzacions. (Bloc5)

Des d'inici de curs es farà ús del dossier electrònic com a eina de seguiment quotidià on es penjaran calendaris (d'exposicions de treballs, de grups per tutories, etc), documents (de lectura obligatòria i altres d'ampliació) i guies de treball. Tanmateix s'incentivarà fer ús del fòrum de cara a poder treballar sobre centres d'interès demanats i consensuats pels propis alumnes .

AVALUACIÓ ACREDITATIVA DELS APRENENTATGES

Dins del context de l'espai europeu d'educació superior, la Universitat de Barcelona ha procedit a adequar les normatives que regulen, entre d'altres, els plans docents de les assignatures i l'avaluació i qualificació dels aprenentatges. Aquestes normes són, a partir del curs 2007-2008, d'aplicació obligada per al professorat de la UB.

L'avaluació continuada és de caràcter obligatori, excepte en aquells casos puntuals en què els estudiants facin una petició expressa i per escrit (d'acord amb el model oficial d'escrit cedit per la facultat).

Aquesta petició d'avaluació única s'ha de lliurar al professor, segons dates acordades per la Comissió acadèmica de la facultat, abans del dia 5 d'octubre (assignatures de primer semestre) o abans del 22 de febrer (assignatures de segon semestre).

Per tant, els criteris avaluatius següents estan d'acord amb la normativa exigida.

CRITERIS D'AVALUACIÓ I QUALIFICACIÓ

L'avaluació continuada és universal i obligatòria.

Els elements per a poder avaluar i la seva ponderació seran els següents:

- Projecte de recerca de recursos d'ASC (treball de grup) a lliurar a les darreries del mes de març. 20%
- Projecte de curs i exposició a classe (treball de grup) a lliurar a finals de maig. 50%
- Reflexió final o síntesi de coneixements a lliurar en la data oficial d'examen 30%

Les dates concretes de lliurament seran especificades en el dossier electrònic de l'assignatura.

D'altra banda caldrà tenir en compte que el pes de la qualificació caurà en els projectes de grup, per tant, dins dels criteris de l'avaluació continuada cal dir que serà obligatori el treball tutorial. Per tal d'organitzar això es realitzarà un calendari de tutories amb tots els grups.

La reflexió final tindrà la seva guia al dossier electrònic i tractarà de fer reflexionar al alumne sobre tots els continguts treballats tot relacionant-los amb la seva experiència vital, realitat de l'actualitat o espais d'educació social.

ACOLLIMENT A AVALUACIÓ ÚNICA

L'avaluació continuada és de caràcter universal i obligatori. Sols podran acollir-se a l'avaluació única aquells estudiants que facin una petició expressa i per escrit abans del 22 de febrer de 2008.

Per aquests alumnes es proposarà de realitzar una prova de control de coneixements en la que s'inclouran tots els continguts treballats al llarg del curs.

La prova tindrà preguntes de cadascun dels 5 blocs de la matèria i també recollirà aspectes pràctics treballats a l'aula.

La prova tindrà lloc en la data oficial d'avaluació assenyalada.

FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Ander-Egg, E. 2000. Metodología y práctica de la animación sociocultural. Madrid. CCS.
- Cembranos, F, Montesinos, D y Bustelo, M. 1995. La animación sociocultural: una propuesta metodológica. Madrid: Editorial Popular.
- Merino Fernández, JV. 1997. Programas de animación sociocultural. Madrid: Narcea.
- Trilla, J (coord) 1997. Animación sociocultural. Barcelona. Ariel.

BIBLIOGRAFIA RECOMENADA

- Bresnard, P. 1991. La animación sociocultural. Barcelona. Paidós.
- CLAVES, Equipo 1994. Aprendiendo a organizar nuestra asociación. Madrid: Editorial Popular.

- CLAVES para la educación popular 1991. De quien es la iniciativa en el desarrollo comunitario. Madrid: Editorial Popular.
- De la Riva, F y Solo de Zaldívar,P. 1998. Las reuniones, cuadernos prácticos nº1. Cornellà. Fundació Esplai.
- Paradas, C y De la Riva, F 2000. Los proyectos, cuadernos prácticos nº2. Cornellà. Fundació Esplai.
- Bustos, C y De la Riva,F. 2000. Los equipos, cuadernos prácticos nº3. Cornellà. Fundació Esplai.
- De la Riva, F 2002. Xarxes associatives, quaderns pràctics nº4. Cornellà. Fundació Esplai.
- Fundació Esplai 2002. El tercer sector, visto desde dentro. Cornellà. Fundació Esplai.
- Edicions colectives 2003. Guia útil per a la transformació social. Barcelona: Grup d'acció local.
- Elboj,C; Puigdemívol,I; Soler,M y Valls, R. 2002. Comunidades de aprendizaje. Transformar la educación. Barcelona: Graó.
- Camacho,H; Cámara,L; Cascante,R; Sainz,H (2001), “El Enfoque del marco lógico: 10 casos prácticos. Cuaderno para la identificación y diseño de proyectos de desarrollo” CIDEAL – Fundación CIDEAL, Acciones de Desarrollo y Cooperación. Madrid.
- Flecha,R. 1997. Compartiendo palabras. Barcelona: paidós.
- Franch, J y Martinelli, A1994. Animar un proyecto de educación social. Barcelona: Paidós.
- Froufe, S y Sánchez, Mª A. 1990. Animación Sociocultural. Salamanca: Amarú.
- Lopez de Ceballos, P (1995) “Un método para la investigación-acción participativa” Promoción cultural. Madrid.
- Marchioni,M. 1989. Planificación social y organización de la comunidad. Madrid: Editorial Popular.
- Perez, G (2002). Origen y evolución de la Pedagogía social. En Pedagogía social, nº9 (2ª época)
- Pilar Pujol, Gisela Riberas, Jesús Vilar (2000), “Disseny de projectes socials” ICESB-URL
- Quintana, J.Mª. 1992. Fundamentos de Animación sociocultural. Madrid: narcea.
- Saez J (1998) La construcción de la Pedagogía social. Algunas vías de aproximación. A Petrus, A (coord): Pedagogía Social. Ariel Educación, Barcelona.
- Ucar, X. 1992. la animación sociocultural. Barcelona: Ceac.
- Vargas, L; Bustillos, G y Marfán, M.1993. Técnicas participativas para la educación popular. Madrid: editorial Popular.
- Ventosa, V.J. 1992. Evaluación de la animación sociocultural. Madrid: editorial Popular.
- Villasante T.R (1995) et al ; Metodologías participantes y prácticas” Cuadernos de la Red nº3. Red CIMS. Madrid
- Villasante T.R (1994) “De los movimientos sociales a las metodologías participativas”, en J.M Delgado y J. Gutiérrez (coords): Métodos y técnicas cualitativos de investigación en ciencias sociales. Madrid. Síntesis.
- Vernis, A y otros. 1997. La gestión de las organizaciones no lucrativas. Barcelona: Proa. Columna.